

Forlik om framtidig rovdyrpolitikk

Etter lengre tids tautrekking, klarte politikerne endelig å samle seg om et flertall for den framtidige rovdyrpolitikken. Særlig var det knyttet stor spenning til hvilket kompromiss man skulle ende på med tanke på forvaltningsområdet for ynglende ulv. Regjeringen ville ha et forvaltningsområde øst for Glomma, mens konstellasjonen SV/AP ønsket et betydelig større område som inkluderte store deler av Øst- og Sørøst-Norge ut fra et byrdefordelingsprinsipp. Spørsmålet er om vedtatte tiltak er tilstrekkelig til å dempe konfliktnivået og skape tillit til den norske rovviltforvaltningen

Stortingets vedtak

Etter forhandlinger på overtid ble regjeringspartiene og SV/AP enige om en forvaltningssone som ble forelagt Stortinget. På bakgrunn av komiteens innstilling fattet Stortinget 13. mai vedtak om følgende forvaltningsområde for ynglende ulv:

- Akershus: Hele fylket med unntak av kommunene Hurdal, Eidsvoll, Nannestad, Gjerdrum og Nittedal øst for Nitelva.
- Oslo: Hele fylket.
- Østfold: Hele fylket.
- Hedmark: Hele fylket med unntak av kommunene Nord-Odal, Stange, Hamar, Løten, Ringsaker, Åsnes vest for Glomma, Våler vest for Glomma, Elverum vest for Glomma, Åmot vest for Glomma, Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Folldal, Alvdal, Tynset, Tolga og Os.

Når det gjelder bestandsmålene gjorde Stortinget følgende vedtak:

- Ulv: 3 årlige ynglinger innenfor den nye ulvesonen
- Bjørn: 15 årlige ynglinger
- Jerv: 39 årlige ynglinger, derav 3 i Finnmark.
- Gaupe: 65 årlige ynglinger, derav 4 i Finnmark
- Kongeørn: 850-1 200 hekkende par

Stortinget forutsetter at når det gjelder fordeling av rovdyrene innenfor de enkelte regioner, må Regjeringen ta hensyn til at det samlede trykket av rovdyr ikke skal øke i de regioner det er mye fra før, snarere bør antallet dyr gå ned. Dette også sett i lys av at antallet bjørn og jerv nå går ned i forhold til Regjeringens forslag. Endelig fordeling skal skje i samråd med de regionale viltneemndene, og rovdyrene må forvaltes på en bærekraftig og økologisk måte.

Forsøk med leie av jaktterreng gjeninnføres

NORSKOG klarte i 2001 å få overbevist politikerne om at det uakseptabelt at enkeltpersoner skulle betale for storsamfunnets ønske om rovdyr i norsk natur. Tidligere har en hatt erstatningsordninger for tap av bufe, men man har ikke fått kompensert for tap av jaktinntekter som følge av at rovdyr tar jaktbartvilt. Daværende AP-regjering stablet på beina en forsøksordning med leie av jaktterreng hvor man har stor rovviltbelastning. Det ble første året avsatt 500 000 kr til denne prøveordningen. Dette var selvsagt altfor lavt for å kompensere fullt ut, men det var tross alt en begynnelse.

Ordningen den gang gikk på at man opererte med to avtaler. Den ene omfattet terreng for hjortevilt, mens den andre gjaldt småviltterreng. For hjorteviltavtalen ble det forutsatt at hele vald skulle gå inn på avtalen, mens rettighetshavere for småvilt kunne inngå avtale også på eiendomsnivå eller andre former for organisering av jaktområder.

Prinsippet i hjorteviltavtalen bygde på at valdet ble tilbudt en leie som var tenkt basert på en kjøttverdi regnet ut fra en gjennomsnittlig kvote i perioden 1986 til 1996. I tillegg kommer dokumenterte tilleggssinntekter fra jakten som utleie av koier etc. For småviltavtalen var det dokumenterte inntekter som ble lagt til grunn for leien.

Hele poenget med leieordningen var å kompensere de tapene grunneierne har uten å berøre spørsmålet om eiendomsretten til viltet.

Denne ordningen skulle i utgangspunktet gå over en 3-års periode, men ble stoppet av Børge Brende etter regjeringsskiftet høsten 2002. Frustrasjonene var stor over at det nettopp var en Høyre-dominert regjeringen som fjernet denne ordningen.

Inntekter fra jakt og utmarksnæring blir av stadig større betydning for den som driver næringsvirksomhet i disktriktene. Når man nå skulle fastsette den framtidige norske rovdyrpolitikken var det derfor viktig å få etablert en ordning med erstatning for tapte jaktinntekter. NORSKOG er fornøyd med at Regjeringen valgte å akseptere forliket mellom Ap og SV når det gjaldt kompensasjonsordningen for tapte jaktinntekter. Æren for å få dette til ligger hovedsakelig hos Ap og Sylvia Brustad. Hun har vist en konstruktiv og praktisk dømmekraft i forhold til dette elementet som har vært helt avgjørende for utfallet av behandlingen. Etter NORSKOG sitt syn er dette det viktigste konfliktdempende tiltaket, og som måtte på plass for å få dempet problemet med den ulovlige jakten.

Det skal utredes om nødvergeretten også bør gjelde hund

En annen sak som NORSKOG har jobbet for er at nødvergeretten også skal omfatte hund. Økende rovdyrbelastning har medført at stadig færre tør å jakte med løshund i disse områdene. Mange kvier seg for å jakte i det hele tatt, og for dem som driver jaktutleie har dette store økonomiske konsekvenser. For disse er jakthundene like viktige for næringsgrunnlaget som annet bufe og tamrein som i dag omfattes av nødvergeretten. Flertallet i komiteen ønsker derfor at regjeringen utreder om nødvergeretten også bør omfatte hund som direkte angripes av rovdyr.

Nå må det følges opp...

Alt i alt så er resultatet av Stortingets behandling av rovviltmeldingen etter vårt syn til å leve med, selv om vi helst hadde sett at det ikke skulle være ynglende ulv i Norge. Det kreves imidlertid mer handling enn en enighet i Stortingssalen. Ønsker politikerne at konfliktene tilknyttet rovdyr skal reduseres må det følges opp både med penger, og med konkrete forvaltningsplaner. Det må etableres klare rutiner i forhold til forvaltning av rovdyr både i og utenfor forvaltningsområdene. Det kan ikke være slik at man må gjennom omfattende søknadsprosesser for å kunne felle dyr som slår seg ned utenfor forvaltningsområdene.

Når det gjelder leie- og erstatningsordningene forutsettes det at man følger opp vedtakene i budsjettproposisjonene i årene som kommer, og avsetter midler til formålene. Vi kan ikke få en ny ”barskogvernprosess” der man lover penger uten at de berørte noen gang ser noe til dem. Utfordringen blir om regjeringen følger opp Stortingets merknader når det gjelder de omtalte tiltakene, og NORSKOG ser det som sin klare oppgave å hjelpe myndighetene å huske på sine forpliktelser.

Erik.lagethon@norskog.no